

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра теорії і методики початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 16

16.10.2019 р.

ПРОГРАМА

**Інтегроване навчання засобами інформаційно -
комунікаційних технологій у початковій школі**

вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 «Початкова освіта»
освітньої програми «Початкова освіта»

Луцьк – 2019

Програма навчальної дисципліни «Інтегроване навчання засобами інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі» підготовки бакалаврів, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 «Початкова освіта», за освітньою програмою «Початкова освіта»

Розробник: Буднік С.В., канд. пед. наук, старший викладач кафедри теорії і методики початкової освіти СНУ імені Лесі Українки

Рецензент: Остапйовська І. І., канд. пед. наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти СНУ імені Лесі Українки

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол № 1 від 11. 09. 2019 р.

Завідувач кафедри: _____ (проф. Пріма Р.М.)

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи
протокол № 1 від 18. 09. 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету педагогічної освіти та соціальної роботи _____ (доц. Антонюк В.З.)

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти

схвалена науково-методичною радою університету
протокол № ____ від ____ . ____ . 2019 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань 01 «Освіта» Спеціальність 013 «Початкова освіта» Освітня програма «Початкова освіта»	Вибіркова
		Рік навчання: 2
		Семестр: 3-ий
		Лекції: 8 год. Практичні (семінарські): 10 год.
Кількість годин / кредитів 150/ 5	бакалавр	Самостійна робота: 122 год.
ІНДЗ: немає		Консультації: 10 год.
		Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Однією із провідних тенденцій у сучасній початковій школі є реалізація інтегрованого підходу. Інтегроване навчання – це навчання, яке ґрунтується на комплексному підході, при цьому освіта розглядається через призму загальної картини, а не ділиться на окремі дисципліни. Предметні межі зникають, коли вчителі заохочують учнів робити зв'язок між дисциплінами й спиратися на знання і навички з кількох предметних областей.

У процесі інтеграції учням потрібні відкриті можливості для інтеграції знань і навичок з різних дисциплін і критичного оцінювання того, як ці частини взаємодіють. Важливу роль у цьому процесі відіграє початкова школа. Так, за допомогою комп'ютера як засобу навчання можна підвищити інтерес й загальну мотивацію навчання завдяки новим формам роботи і причетності до пріоритетного напрямку науково-технічного прогресу; активізувати навчання завдяки використанню привабливих і швидкозмінних форм подання інформації, змагання учнів з машиною та самих із собою, прагненню досягнути вищих результатів; індивідуалізувати навчання – кожен працює у режимі, який його задовільняє. Також використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) значно полегшує організаторську роботу

Активізувати навчання завдяки використанню привабливих і швидкозмінних форм подання інформації, змагання учнів з машиною та самих із собою, прагненню досягнути вищих результатів; індивідуалізувати навчання – кожен працює у режимі, який його задовольняє; об'єктивно перевірити й оцінити знання, уміння і навички учнів. Також використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) значно полегшує організаторську роботу класовода у процесі інтеграції, процес спілкування з батьками. Усе це обумовлює актуальність та своєчасність вивчення студентами спеціальності «Початкова освіта» курсу «Інтегроване навчання засобами інформаційно-комунікаційні технології у початковій школі».

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у наступних питаннях. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми вони будуть:

знати:

- історію та основні тенденції використання інтегрованого підходу в освіті та початковій школі;
- вимоги до вчителя початкових класів необхідних для реалізації інтегрованого підходу;
- дидактичні і методичні особливості інтегрованих уроків у початковій школі та вимоги до них;
- вимоги до ІКТ, які використовуються у початковій школі;
- основні способи використання інформаційно-комунікаційних технологій в процесі інтегрованого навчання у початковій школі.

вміти:

- розробляти інтегровані уроки у початковій школі із використанням засобів ІКТ;
- ефективно використовувати можливості операційної системи Windows, працювати з основними прикладними програмами: текстовими, графічними, табличними редакторами тощо для інтегрованого навчання;

- раціонально використовувати мережеві технології, зокрема – ресурси глобальної мережі Інтернет;
- добирати і створювати програмні дидактичні засоби та наочні посібники для молодших школярів для інтегрованого навчання;
- раціонально застосовувати ІКТ під час підготовки та проведення уроків та інших форм організації навчально-виховного процесу.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни представляється у вигляді таблиць 3 і 4.

Таблиця 3

Денна форма навчання					
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Інтегроване навчання у початковій школі					
Тема 1. Загальні положення інтегрованого навчання	26	2	2	2	20
Тема 2. Роль учителя та учнів у інтегрованому навчанні в початковій школі	26	2	2	2	20
Разом за змістовим модулем 1	52	4	4	4	40
Змістовий модуль 2. Особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі інтегрованого навчання у початковій школі					
Тема 3. Використання ІКТ на інтегрованих уроках у початкових класах	98	4	6	6	82
Разом за змістовим модулем 2	98	4	6	6	82
Усього годин	150	8	10	10	122

Таблиця 4

Денна форма навчання					
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Інтегроване навчання у початковій школі					
Тема 1. Загальні положення інтегрованого навчання	26	2	2	2	20
Тема 2. Роль учителя та учнів у	26	2	2	2	20

інтегрованому навчанні в початковій школі					
Разом за змістовим модулем 1	52	4	4	4	40
Змістовий модуль 2. Особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі інтегрованого навчання у початковій школі					
Тема 3. Використання ІКТ на інтегрованих уроках у початкових класах	98	4	6	6	82
Разом за змістовим модулем 2	98	4	6	6	82
Усього годин	150	8	10	10	122

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Історичні аспекти інтегрованого навчання.
2. Міжпредметні зв'язки та інтегроване навчання.
3. Передовий педагогічний досвід реалізації інтегрованого навчання в українській початковій школі.
4. Комп'ютерні мережі. Загальні положення.
5. Використання мережевих технологій для інтегрованого навчання в початковій школі.
6. Текстові редактори. Загальні положення.
7. Використання текстових редакторів для інтегрованого навчання в початковій школі.
8. Графічні редактори. Загальні положення.
9. Використання графічних редакторів для інтегрованого навчання у початковій школі.
10. Табличні редактори. Загальні положення.
11. Використання табличних редакторів для інтегрованого навчання у початковій школі.
12. Мультимедіа редактори. Загальні положення.
13. Використання мультимедійних технологій для інтегрованого навчання у початковій школі.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Індивідуальні науково дослідні завдання програмою не передбачені.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 5

Розподіл балів (денна форма навчання)

Поточний контроль (мах = 40 балів)														Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1																
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2									
T1	T2						T3							МКР 1	МКР 2	
5	5						30							20	40	100

Таблиця 6

Розподіл балів (заочна форма навчання)

Поточний контроль (мах = 40 балів)														Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1																
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2									
T1	T2						T3							МКР 1	МКР 2	
5	5						30							20	40	100

Критерії поточного тематичного оцінювання студента

Загальне оцінювання навчальних досягнень студентів з курсу «Інтегроване навчання засобами інформаційно-комунікаційні технології у початковій школі» здійснюється за 100-бальною шкалою. Воно включає поточне оцінювання студента за кожен модуль (згідно розподілу кількості балів по змістових модулях) та підсумкову за МКР (або оцінку за екзамен).

МКР проводяться у формі письмової роботи (відкриті тести).

Критерії оцінки студента (підсумковий контроль)

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

Максимальна кількість балів, що може бути отримана студентами – 60.

У випадку проведення підсумкового контролю загальна кількість балів складається із суми балів за виконання практичних завдань та кількості балів набраних студентом на екзамені.

При визначені кількості балів за екзамен викладач керується такими критеріями:

60 (максимальна кількість) балів ставиться у тому випадку, коли студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вирішує складні проблемні завдання, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдаровання і нахили, самостійно виконує 100% від загальної кількості практичних завдань.

50-59 балів ставиться, коли студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може робити часткові висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює понад 80% навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами, виконує не менше 90% від загальної кількості практичних завдань.

40-49 балів ставиться, коли студент виявляє знання та розуміння основних положень навчального матеріалу, з допомогою викладача може робити часткові висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює понад 70% навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами, виконує не менше 75% від загальної кількості практичних завдань.

20-39 балів ставиться, коли студент має початковий рівень знань; знає половину навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, із допомогою викладача здатен

відтворити їх послідовність, слабо орієнтується у поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує 45% від загальної кількості практичних завдань.

5-20 балів ставиться тоді, коли студент відтворює менш як половину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання, здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, не має сформованих умінь та навичок; виконує 30% від загальної кількості практичних завдань.

1-4 балів ставиться студенту, коли він може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більше як 20% від загальної кількості практичних завдань.

Кількість балів зменшується відповідно до проценту виконання практичних завдань або при відповідях на заліку.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

8.1. Друковані видання

1. Антонов Н. С. Інтеграційна функція навчання [Текст]/ Н. С. Антонов. – К. : Освіта, 1989. – 304 с.
2. Буланова-Топоркова М. В. Педагогические технологи : Учебное пособие для студентов педагогических специальностей / Мария Валериановна Буланова-Топоркова и др. ; под. общ. Ред.. Владимира Сергеевича Кукушина. – узд. 2-е испр. И доп. – М. : ИКЦ «МарТ» ; Ростов н/Дону: издательский центр «МарТ», 2004. – 336 с. – (Серия «Педагогическое образование»).
3. Войтюшенко Н. М. Інформатика і комп'ютерна техніка: Навч. пос. з баз. підготовки для студ. екон. і техн. спеціальностей ден. і заоч. форм навчання/ Н.М. Войтюшенко, А. І. Остапець. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 568 с.

4. Воронина Т. П. Образование в эпоху новых информационных технологий: учеб. пос. / Т.П. Воронина, В. П. Кашицин, О. П. Молчанова. – М. : Информатика, - 1995. – 220 с.
5. Дибкова Л. М. Информатика і комп'ютерна техніка: Навчальний посібник/ Л. М. Дибкова. – Видання 2-ге, перероблене, доповнене. – К. : Академвидав, 2005. – 416 с. – (Альма-матер).
6. Діти в Інтернеті: як навчити безпеці у віртуальному світі: посібник для батьків/ Ігор Володимирович Литовченко, Сергій Дмитрович Максименко, Сергій Іванович Болтівець, Мирослав-Любомир Андрійович Чепач та ін.. – К. : ТОВ «Видавничий будинок «Аванпост-Прим»», 2010. – 48 с. – (Посібник для батьків).
7. Зверев И. Д. Взаимная связь учебных предметов :учебн. посб. / И. Д. Зверев. – М. : Знание, 1977. – 126 с.
8. Іванчук М. Г. Основи технології інтегрованого навчання в початковій школі: навч.-метод. Посібник / М. Г. Іванчук. – Чернівці: Рута, 2001. – 97 с.
9. Інтегровані уроки в початковій школі : навч. Посібн. / Упоряд. Н. С. Вегера. – Тернопіль – Харків : Ранок 2010. – 160 с. – (Серія «Відкритий урок»).
10. Морзе Н. В. Теорія та практика використання MSExcel у навчальному процесі : Навч.-метод. посіб. / Н. В. Морзе. – к. : ТОВ Редакція «Комп'ютер», 2006. – 128 с. ;іл.
11. Нісімчук К. О. Технологія початкової освіти: дидактично-виховний аспект :Монографія / Клавдія Олександрівна Нісімчук , Олена Анатоліївна Гузенко, Тетяна Володимирівна Оксенчук. – Луцьк : Твердиня, 2010. – 324 с.
12. Освітні технології : Навчально-методичний посібник / Олена Миколаївна Пехота, Алевтина Зосимівна Кіктенко, Ольга Миколаївна Любарська та ін. ; За ред. Олени Миколаївни Пехоти. – К. : А. С. К., 2003. – 255 с. – Бібліографія в кінці розділів.
13. Правове забезпечення інформаційної діяльності в Україні : наук.-практ. Видання / За ред. Юрія Сергійовича Шемчушенка, Івана Сергійовича Чижа. –К. : ТОВ Видавництво «Юридична думка», 2006. – 384 с.

14. Проценко Т. Матеріали до уроку. Створення презентацій засобами Microsoft Power Point // Інформатика. – 2004. - № 29-30. - Вкладка.
15. Сисоєва С. О. Професійна підготовка викладача-тьютора: теорія і методика : Навч.-метод. посібник / Світлана Олександрівна Сисоєва, В'ячеслав Володимирович Осадчий, Катерина Петрівна Осадча / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київський університет імені Бориса Грінченка, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. – К. ; Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2011. – 24 с.
16. Сухаревская Е. Ю. Интегрированное обучение в начальной школе [Текст]/ Е. Ю. Сухаревская. – Ростов/Д., 2003. – 96 с.
17. Суховірський О. В. Передумови використання комп'ютерної техніки в початковій школі: Навч. Посіб. / О. В. Суховірський. – Хмельницький : Вид-во ХГПШ, 2003. – 24 с.
18. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : Науково-методичний посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пирожко ; За ред. О. І. Пометун. – К. : Видавництво А. С. К., 2004. – 192 с.
19. Федорчук Е. І. Сучасні педагогічні технології : Навчально-методичний посібник / Автор-укладач Е. І. Федорчук. Кам'янець-Подільський : «Абетка», 2006. – 212 с.
20. Intel Навчання майбутнього. – К. : Видавнича група ВНУ, 2004. – 416 с.
21. Підручники для початкової школи.

8.2. Електронні ресурси

1. Вплив комп'ютера на дитину [Електронний ресурс]. – режим доступу до журн.: - <http://www.slideshare.net/kovalevakow/ss-32611136?related=4>–(назва з екрану).
2. Державне агенство з питань науки, інновацій та інформації України [Електронний ресурс] : веб-сайт. – режим доступу до журн. : - <http://www.education.gov.ua/uk> - (назва з екрану).

3. ИКТ. Информационно-коммуникационные технологии в образовании : Система федеральных образовательных порталов [Электронный ресурс] : веб-сайт. – режим доступу до журн. : - <http://www.ict.edu.ru> – (назва з екрану).

4. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс] : веб-сайт. – режим доступу до журн. : - <http://www.mon.gov.ua/> - (назва з екрану).

5. Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном [Електронний ресурс] : веб-сайт. – режим доступу до журн. : - <http://www.edu.ua/uk> - (назва з екрану).

6. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки [Електронний ресурс] : веб-сайт. – режим доступу до журн. : - <http://www.eenu.edu.ua/uk> - (назва з екрану).

7. LearningApps.org[Електронний ресурс] : веб-сайт. – режим доступу до журн. : - <http://www.learningapps.org/view1655938> - (назва з екрану).

8. Teach-inform[Електронний ресурс] / С. В. Мацаєнко // «Вивчаємо інформатику» : веб-сайт. – режим доступу до журн. : - [k -http://teach-inf.at.ua/load/dlja_urokiv/2_klas_lomakovska/62](http://teach-inf.at.ua/load/dlja_urokiv/2_klas_lomakovska/62) - (назва з екрану).

9.ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Історичний аспект проблеми інтеграції змісту освіти.
2. Зміст поняття «інтеграція навчання».
3. Види інтегрованих занять та їх використання у початковій школі.
4. Основні ознаки інтегрованого уроку в початковій школі.
5. Класифікація інтегрованого уроку.
6. Проблеми інтегрованого навчання у початковій школі.
7. Особливості структури інтегрованого уроку у початковій школі.
8. Вікові особливості сприймання учнями початкової школи навчального матеріалу.
9. Вимоги до проведення інтегрованих уроків у початковій школі.
10. Способи інтеграції змісту початкового навчання.
11. Зміст інтегрованого навчання у початковій школі.

12. Особливості інтегрованого навчання в початковій школі.
13. Мета, завдання і принципи інтегрованих уроків у початковій школі.
14. Роль і місце учителя у процесі інтегрованого навчання у початковій школі.
15. Особливості проведення інтегрованих уроків із використанням ІКТ.
16. Подвійний зміст використання ІКТ на інтегрованих заняттях у початковій школі.
17. Етапи підготовки до проведення інтегрованих уроків із використанням ІКТ.
18. Вимоги до комп'ютерних програм, які застосовуються для проведення інтегрованих уроків у початковій школі.
19. Типи педагогічних програмних засобів (комп'ютерних програм для навчання).
20. Навчальні комп'ютерні програми, рекомендовані Міністерством освіти і науки України до використання у загальноосвітніх навчальних закладах.
21. Організація та проведення інтегрованих уроків в початковій школі.
22. Застосування текстових редакторів для організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі.
23. Застосування графічних редакторів для організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі.
24. Застосування табличних редакторів для організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі.
25. Застосування мережевих технологій для організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі.
26. Застосування мультимедійних технологій для організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі.
27. Використання онлайн ресурсів для організації та проведення інтегрованих занять у початковій школі.
28. Особливості оцінювання навчальних досягнень молодших школярів на інтегрованих уроках.
29. Підготовка вчителя до інтегрованого уроку з застосуванням ІКТ.
30. Психолого-педагогічні підходи до інтеграції навчання у початковій школі.